

T. C.

ANAYASA MAHKEMESİ

BAŞKANLIĞI

23 ŞUBAT 1988
...../...../198...

SAYI: 4/8

Sosyalist Parti Genel Başkanlığı'na

Cumhuriyet Başsavcılığı'nca Partinize karşı açılan ve Mahkemenizin B.1988/2 (S.F. Kapatma) sayısına kayıtlı bulunan kapatma davasının 23.2.1988 gününde yapılan inceleme toplantısında; iddianamenin onanlı bir örneğinin Partiniz Genel Başkanlığına tebliğine, Partinizin dilerse dosyaya inceleyerek yazılı ön savunmasının istenmesine, bu iş için tebliğ tarihinden başlamak üzere 15 gün süre verilmesine, bu süre zarfında ön savunma verilmediği takdirde savunma yapmaktan kaçınıp sayılacağınıza karar verilmiştir.

Tebliğ olunur.

Orhan OKAR
Başkan

Ek: Cumhuriyet Başsavcılığı'nın
15.2.1988 günlü, SP.23 Hz.1988/2
sayılı iddianamesinin onanlı
örneği.

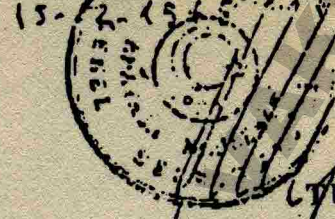
2c.
2.ö.

10/10

7. O AYYADA MAHKEMESİ	
Sayı	Tarih
179	15.2.1988

Ziyet... OZEL...
Kopyası
Genel Sekreter

E.C

CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI

TÜSTAV
Arşivi
Nebil Varuy
Koleksiyonu

İ D E İ A F A F E

(Üncelik istezli)

Sayı : ST. 23 E2.1988/2

ANAYASA KUMETESİ BAŞKANLIĞINA

DAVACI : İLAK ADINA
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI

DAVALI : SOSYALİST PARTİ
ANKARA - Nihatpaşa Cad. 10/8

DAVA : İşçi sınıfının killetin diğer kesikleri üzerinde egemenliğini ve sınıf mücadelesini öngörerek işçiler devleti ve diktatörlüğü kurmayı amaçlamak suretiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına, Siyasi Partiler Kanununa ve özellikle 78 nci maddesine aykırı davranmak.

DELİLLER : Davalı Partiyeye ait Tüzük ve Program

GİRİŞ :

Bir millet olarak yaşayabilmek için demokrasiyle idare edilen bir yönetime sahip olmak zorunlu Türk Toplumunun kartığına yerleşmiş ve idealidir.

Demokrasiden ve Cumhuriyetten vazgeçilemeyeceği gibi başkaca bir çözüme kabul edilemez.

Bayıları milyonları bulan bir seçmen kitlesinin, tutarlılık ve seçim için alı kömelelere gereksinimi olduğundan, demokrasiyle yönetilen çağdaş devlette iktidar ve muhalefet arasında değişim olanaklarını sağlayan ve bunun gereklerini öğreten siyasi partilerin bulunması zorunludur. Azca her kadro ve herde programlar eşitinden millete bir seçim sunmaktır; esasen bu olmadan özgürlük olmaz.

Siyasi Partiler siyasi temsilcilerini seçmek için örgütlenmiş seçmen - yurttaş kümeleridir. Toplumdaki çeşitli bileşim ve çıkarları içerir ve yansıtarlar.

Demokratik yönetin koşullarından yükselen bu gereksinime pedeniyle siyasi partiler, felsefelerini biçimlendirirler; programlarının özgül içeriklerinde bunu belirlerler.

Ancak her demokratik devletin bir hukuk sistemi vardır. Kurulan siyasi partiler bu kurallara ve sisteme uymak zorundadırlar.

Hukuk sistemimizde siyasi partilerin (Anayasa ve Kanunlara uygun olarak; milletvekili ve mahalli idareler seçimleri yoluyla,

tüzük ve programlarında belirlenen görevleri doğrultusunda çalışmaları ve açık propogandaları ile milli ifadenin oluşmasına sağlayarak demokratik bir Devlet ve toplum düzeni içinde ülkenin çağdaş medeniyet seviyesine ulaşması amacıyla güden ve ülke çapında faaliyet göstermek üzere teşkilatlanan tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar) oldukları vurgulanmıştır.

Siyasi Partilerin genel kuruluşlarında ve gerekse faaliyetlerinde Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile Kanunlarının gözetiminde bulunmalarını ve dışına çıkışlarını gerektirir.

Siyasi Partilerin 2920 Sayılı Kanuna ve özellikle bu kanunun dördüncü kısmındaki hükümlere sınırlı davranışlarını, aksi takdirde kapatılmalarına karar verileceği, Siyasi Partiler Kanununun 101 nci maddesi gereğidir.

SOSYALİST PARTİ :

Sosyalist Parti, 1 Şubat 1951 tarihinde Siyasi Partiler Kanununda öngörülen bildiri ve belgelerini İçişleri Bakanlığına vererek kurulmuş, tüzel kişilik kazanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasınının 69 ncu maddesi ile Siyasi Partiler Kanunu gereği olarak Cumhuriyet Başsevcalığımızca öncelikle tüzük ve program ile kuruluşlarının hukuki durumları incelenmiştir.

Sosyalist Parti, Programında şöyle nitelendirilmiştir.

1- Sosyalist Parti Türkiye işçi sınıfının, köy erkeklerinin ve sosyalist aydınların partisidir. (m.1)

2- Türkiye işçi sınıfının bütün öncü unsurlarını ve

sosyalist aydınları..... temelinde birleştirir. (n.2)

3- Kavramları emekçi halk hareketine geliştirir.(n.6)

4- İşçi ile köylü, şehir ile köy, kafa emeği ile kol emeği arasındaki farkları adım adım yok eder. (n.7)

5- Sosyalist Parti'nin birleşik güvencesi Türkiye emekçilerine aittir.... Sosyalist Parti, demokraside sosyalizmde emekçi halkın eliyle ingreder. (n.5)

6- Her sorut (durum), işçi sınıfının ve emekçi halkın çıkarlarına göre düşünmeyi ve davranmayı ilke edinir.(n.8)

7- Partinin emblemi emekçinin elindeki güneştir. (n.1)

8- Partinin marşı " 1 Mayıs marşı "dır. (n.1)

9- İşçi sınıfı hareketinin ve sosyalist skının devrimci birliği ve gerçek hatlarının eliştirilmesiyle derinleştirilecek teorik hazineler temelinde birleştirir. (n.2)

10- Sosyalist Parti'nin mücadelesine sosyalist teori yol gösterir. (n.3)

11- Parti, işçi sınıfının evrensel teorisini, Türkiye koşullarına yaratıcı bir biçimde uygular. Büyük devrimlerin pratiğinde zenginleşen bu teorik hazine, dünyamızın yüzyıldır yaşadığı değişikliklerin başlıca ideolojik kaynağıdır. (n.3)

12 - Sosyalist Parti'nin amacı demokratik halk iktidarını gerçekleştirmek ve durmaksızın sosyalizmin kuruluşuna geçmektir.(n.6)

13- Sosyalist demokrasinin özü, emekçilerin iktidarı dönüştürme fethetmeleri, iktidarın emekçi karakterinin yaygınlığına ve derinliğine pekişmesidir. (n.7)

14- Sosyalist Parti sınıflar ve devletler arasında
ulusal kavğalara yol açan üretim katlılığının ve toplumsal
farklılaşmaların son bulmasını, insanlığın değil yalnız tarafların
yönetileceği bir barış dünyasına ilerleyişin bilincindedir. (m.7)

15- Parti, emekçi kitlelerin sınırsız, kültürel ve
manevi yönlerden alabildiğine gelişerek, toplumumuzun her alanında
ilerlemesine önderlik edecek ileri unsurlar haline gelmeleri ve
böylece emekçilerin bütün kitleleriyle seçkinleşmesi ve sonuç olarak
öncü ile kitle farkının kalkması için çalışır. (m.8)

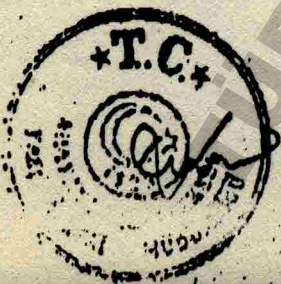
16- Sosyalist Parti, işçi sınıfı içindeki çeşitli
eğilimleri küçükleyen teorisi ve programı çerçevesinde partide
kararların oluşmasını hep kaçınılmaz, herde yararlı görür. (m.10)

17- Emekçi halka bağlı kuşakların yetişmesi için
çalışır. (m.34)

18- Demokratik halk iktidarı.... " herkesten yeteneği-
ne göre ve herkese emeğine göre " ilkesini uygulayarak, toplum
shlekinin bozulmasının önemli bir kaynağını kurutur. (m.48)

DEĞERLENDİRME :

Programın bazı bölümlerine kısaca değindikimiz
Sosyalist Partinin amacı, (işçi sınıfının önderliğinde halk
iktidarını gerçekleştirerek ve durmaksızın sosyalizmin kuruluşuna
geçmek) dir.

Genelde sosyalizmi tarif etmek ve bir kaç esaslı noktada derleip toplamakla kolay olmakla birlikte, kurulan bu Partinin Programı irdelenerek Anayasa ve Kanunlar karşısındaki niteliği asptanacaktır.

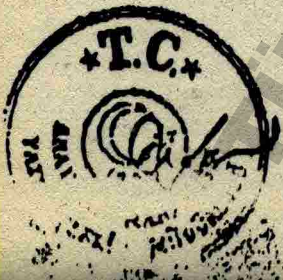
Hiç kimse, Türk Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, Devletin ve Cumhuriyetin varlığını tehlikeye düşürmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, Devletin bir kişi veya zümre tarafından yönetilmesini veya sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde egemenliğini sağlamak veya dil, ırk, din mezhep ayrımı veya bölge farklılığı yaratmak veya sair herhangi bir yoldan bu kavram ve görüşler veya herhangi bir diktatörlük türüne dayanan bir devlet düzeni kurmak amacıyla siyasi parti kurma hakkını kullanamaz.

Bu ilke doğrultusunda yasaklar geliştirilmiş olup özellikle 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanununun dördüncü kısmında yer verilen yasalara uyulmazsa halinde aynı Kanunun 101 nci maddesi gereğince Siyasi Partinin kapatılmasına karar verilecektir.

Siyasi Partiler Kanununda demokratik devlet düzeninin korunması ile ilgili ve özellikle milli devlet niteliğinin korunması için düzenlemeler yapılmıştır.

2820 Sayılı Kanunun dördüncü kısmında yer alan 78 nci maddesine göre siyasi partiler, (Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde egemenliğini veya zümre egemenliğini veya herhangi bir tür diktatörlüğü savunmayı ve yerleştirmeyi amaçlayamazlar ve bu amaçla yönelik faaliyette bulunemezler.)

Devletli Sosyalist Parti'nin programından aldığımız

paragraflar ve programın tümü incelendi inde (işçiler sınıfının şuurlanması ve sınıf mücadelesi)nin öngörüldüğü ve amaçlandığı anlaşılmaktadır. Böylece işçi sınıfı, devleti ve hükümeti elde edecek, işçi (emekçi) sınıfına dayalı ve bu sınıfın emekliliğinde bir iktidar, daha açık bir deyişle işçiler diktatörlüğü kurulacaktır.

Bu devrede insanlar sıkı bir terbiye ile yetiştirilecek ve (herkesin yeteneklerine göre çalışması, gereksinimlerine göre pay alması) esasına dayanan sosyalizmin ileri aşamasına ulaşılabilecektir.

a) Sosyalist Parti'nin programında, " Emekçi güvencesinin Türk emekçileri için" ifadesi edildikten sonra " parti emekçi kitlelerin siyasi, kültürel ve manevi yönlerden alabildiğine gelişerek toplumumuzun her alanında ilerlemesine öncülük edecek, ileri unsurlar haline gelmeleri ve böylece emekçilerin bütün kitleleriyle sekinleşmesi ve sonuç olarak öncü ile kitle farkının kalkması için çalışır. Sosyalist parti, demokraside sosyalizmde emekçi halkın eliyle inşa eder.

Bu büyük üretici ve değiştirici güç, emekçi halkın kendisidir. (L.S) " denilmektedir.

Görüldüğü gibi (Herkesin yeteneklerine göre çalışması, gereksinimlerine göre pay alması)na öngören sosyalizmin ileri aşamasını amaçlayanlara göre (işçiler sınıfı vaziyetine ve kuvvetine şuur edindiği zaman toplumdaki iki sınıf arasındaki tezat bir mücadele halinde olacaktır. Bu şuurun doğması için işçiler sınıfı, kurulmuş bir tekamül geçici bakımlardan ileri gelen geçici bir durum olmadığına inanması lazımdır. Bu nizamın sonaldığı gibi,

değişmez bir şey olmayıp değiştirilmesinin kabul olduğuna hatta zorunlu olduğu inancına lazımdır. İşte işçi sınıfı buna inanacak ve mücadele verecektir.)

Bu iddiali amaçlanan Devletin Sosyalist Partisi, programında, " Sosyalist demokrasinin bir, emekçilerin iktidarı önce önce fethetmeleri, iktidarın emekçi karakterinin yansıması ve derinliğine pekişmesidir. Sosyalist Parti, halk içindeki çelişkiler ile ulusal çelişkileri her düzende dikkatle ayırır. "(m.7) denmektedir.

b) Sosyalist Parti, (Ekonomik eşitlik ve tarihi tekâmül)'ü kapsayan iddialer insanın ve (genel olarak sosyal, siyasal ve fikri gelişimi tetik eden şeyin maddi hayatın tetiklenmesi) olduğunu sosyal hayatın yalnız ekonomik faktörlerin rol oynadığını; sosyal yapıların tamamıyla bu faktörler ile belirlendiği asıl temel ekonomik faaliyet, teknik üretim biçimi ve üretim araçları olduğu inancını benimsemiştir.

Nitekim programında " Sosyalist Parti'nin mücadelesine, sosyalist teori yol gösterir. Parti, işçi sınıfının evrensel teorisini Türkiye koşullarına yaratıcı bir biçimde uygular.(m.3) " Sosyalist Parti'nin amacı, " Demokratik halk iktidarını gerçekleştirmek ve durmaksızın sosyalizmin kuruluşuna geçmektir.(m.6) " denilmektedir.

Görüldüğü üzere amaçlanan, işçi (emekçi) hareketi işçi (emekçi) iktidarı, işçiler devleti ve diktatörlüğü ve sonuç olarak (herkesin yeteneklerine göre çalışması, gereksinmelerine göre pay alması)nın olduğu toplum düzenine ulaşmayı amaçlayan

(Sosyalist Teori) de öngörülen devlettir.

c) Bilindiği gibi ekonomide sosyalizmden söz edildiği zaman, üretimde kullanılan maddi üretim araçları kamu mülkiyetinde olan, üretim, bölüşüm ve tüketimin merkezi otorite tarafından hazırlanan planlara göre yürütülen bir sistem haline gelmektedir.

Davalı Parti Programında " İstikdam, üretim, yatırım ve tüketim hedefleri, emekçilerin doğrudan aza sahibi olduğu demokratik bir işleyişle saptanır ve planlı olarak gerçekleştirilir. Büyük ve toplumsal üretime, dolayısıyla ekonominin doruklarına sosyalist üretim ilişkilerinde kuranda ettiği sırada bir kâmilleşme dönemi boyunca ulusal ekonominin karma karakteri korunur. " (m.50) denilmektedir. Ulusal ekonominin karma karakteri (ekonominin doruklarına sosyalist üretim ilişkilerinin kuranda ettiği kuruluş dönemi boyunca) korunacaktır. Daha sonra Sosyalist Teori'de öngörüldüğü gibi sosyalizmin ileri aşamasına geçilecektir.

d) Sosyalist Teori, özel mülkiyet, ekonomik faaliyetlerin kişisel çıkar ve kâr motifine göre rekabet serbestisi içinde yürütülmesine karşı olduğundan, kamu mülkiyeti sosyalizmin dayandığı temel kurumlardandır.

Sosyalist Partinin programında değinilen ve tekrarlanan (Demokratik halk iktidarı), işçi iktidarı, yani (işçiler Diktatörlüğü) nden başka bir şey değildir. Daha öncede değindiğimiz gibi, Davalı Parti'nin amacı; (Demokratik halk iktidarı) nı gerçekleştirmek ve durmaksızın sosyalizmin kuruluşuna geçmektir.

(m.6)

Davalı Partinin programında yer alan (Sosyalist

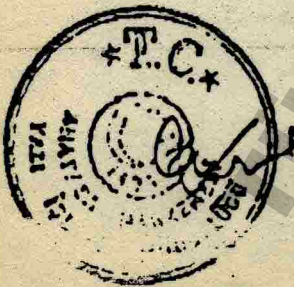
Teori) de geçiş dönemi olarak bilinen işçi (emekçi) sınıfları, tamamen bir sınıfa dayanan iktidar oldu ve ilk aşamada işçi diktatörlüğünü ve nihayet (herkesin yeteneklerine göre çalışması, gereksinimlerine göre pay alması) esasına dayanan ileri aşamaya ulaşması amaçlanan teoridir.

Davalı Partinin Programına göre;

Demokratik halk iktidarı, dış ticareti, büyük sermayeyi, banka ve sigortaları kamulaştırarak halkın mülkiyetine geçirecek, madenler, sular, ormanlar ve kıyılar halkın ortak mülkiyetinde olacak. (m.44) ve yorttaşlar sosyalizm döneminde ancak emeklerinin ürünü olan mülkiyet ve özel girişim haklarına sahip bulunacaklardır. (m.27)

Görüldüğü üzere kırsal söz konusu değildir. Esasen geçiş dönemi olarak bilinen (Proletarya Diktatörlüğü)nde özel kişilere ve kooperatif şirketlere, başkalarının emeğini kullanmadan kendileri tarafından işletilen ve sermayeden çok emek faktörünün hakim olduğu küçük işletmelere sahip olma hakkı tanınmaktadır. Rejimin gereği olarak, faaliyetleri, merkezi planlama tarafından belirlenecek ve kamu makamları tarafından kontrol edilecektir.

e) Davalı Sosyalist Parti'nin Programında açık ve seçik olarak, 'Ekonomik kuşaynenlik ve tarihi tekamül) tezi ile hareket edilerek, işçiler (emekçi) sınıfının mücadelesi öngörülerek işçiler devletinin ve diktatörlüğünün kurulması ve nihayet (herkesin yeteneklerine göre pay alması) esasına dayanan rejime ulaşılmışsa amaçlanmaktadır.

Partinin amacının (Demokratik halk iktidarına geçileceği ve bununla sosyalizmin kurulmasına geçmek (m.6) olduğu açıklanmıştır.

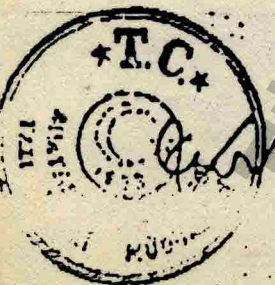
" Demokratik halk iktidarı" deyiminin (Proletarya diktatörlüğü) olduğu programın içeriğinde açıkça beyan edilmiştir.

Sosyalist parti ile bir sınıf partisi öngörülmesi, işçiler devleti ve diktatörlüğü açıklanmıştır.

Nitekim, Sosyalist Parti'nin biricik güvencesinin Türkiye emekçileri olduğu vurgulanmakta, demokrasinin ve sosyalizmin emekçi halkın eliyle inşa edileceği (m.8) ifade edilmiştir.

SÖZÜŞ :

"Devlet Sosyalist Parti" sınıflar ve devletler arasında paylaşım kavgalarına yol açan üretim katlıklarının ve toplumsal farklılaşmaların son bulacağı, insanların değil yalnız araçların yönetileceği bir barış dünyasına ilerleyişin bilincinde" olduğu ifade etmekte (m.7) ve nihayet (Herkesten yeteneği ne göre herkese emeğine göre) ilkesini uygulayacağını (m.48) açık ve net olarak söylemekte, sosyalist sektörün geliştiği planlı ekonomi ile piyasalı mekanizmaları arasındaki ilişkinin düzenleneceğini (m.50) emek, zanaatkar ve küçük atölyelerin korunacağını, aynı adımla kooperatiflerde birleşmeye özendirileceğini, (m.52) belirtmektedir.

Görüldüğü gibi amaçlanan ve arzulanan rejimin, sosyaliz-
min ileri aşaması olarak nitelenen ve (Merkezî yeteneklerine
göre çalışması, gereksinimlerine göre pay alması) esasına
dayanan rejim olduğu kuşkusuzdur.

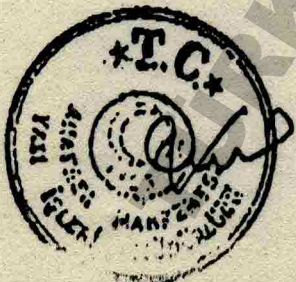
Bu ilköve Programın 48 nci maddesinde geçen yer verildiği
biraz önce ifade edildiği gibi gene programda belirtildiği üzere
"Sosyalist Teori" yol gösterici olacak, işçi sınıfının evrensel
teorisi uygulanacak, demokratik halk iktidarı gerçekleştirilecek
ve demokratik sosyalizmin kuruluşu (m.6) ve emekçilerin iktidarı
düne düne fethetmeleri (m.7) sağlanacak; demokrasiye, sosyalizme
emekçi halkın eliyle inşa edilecektir. (m.8)

Fernekalar " Demokrasi" kelimesi kullanılmışsa da amaçla-
nan demokrasiinin ne olduğu programın içeriğinden anlaşılmaktadır.

Kurulması amaçlanan rejimde, uygulanmak istenilen
teorinin gereği olarak tek sınıf öngörülmektedir. İşçi (emekçi)
sınıfının dışında diğer bir sosyal sınıf söz konusu değildir.

Milletvekillerinin ve Meclis Üyelerinin aylıklarının
hiçbir şekilde en yüksek işçi ücretinin üzerinde olmayacağı (m.11)
Merkezi yönetimlerde görevli büyük memurların belli dönemlerde
işçilik yememeleri (m.14) öngörülmüştür.

Sonuç olarak, Devlet Sosyalist Partisi, işçi sınıfının
çuurlanması ve sınıf mücadelesini, İşçiler Devleti ve diktatörlüğü
kurulmasını amaçlanmaktadır.

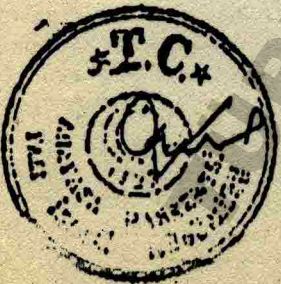
Maddeler 1. cümlelerinde belirtilen Anayasaların
1. maddesi ile 16 nci maddesinde, diğer partiler Kanununun
5 ve 73 nci maddelerine aynen bulunmaktadır.

2220 Sayılı Siyasi Partiler Kanununun 78 nci maddesinde
de açıkça ifade edildiği gibi (E. emenliğin kayıtsız şartsız
Türk Milletine ait olduğu, Türk Milletine ait olan egemenliğin
kullanılmasının belli bir sınıfa bırakılmayacağı - Genel hak
ve özgürlüklerin yok edilmeyeceği - Özellikle siyasi partinin,
sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde egemenlik
veya zümre egemenliğini veya herhangi bir tür diktatörlüğü
savunmayı ve gerçekleştirilmesini amaçlamayacağına ve bu amaçla
özel faaliyetlere bulunmayacağına) dair hükümlere rağmen
Sosyalist Parti, Programında yukarıda izah edildiği gibi işçi
(emekçi) sınıfının diğer sosyal sınıflar üzerinde egemenliğini
ve mücadelesini öngören; İşçiler Devleti ve diktatörlüğü hedefini
amaçlarına bulunmaktadır.

Bu itibarla ;

1- Devletin Sosyalist Parti Türel Hâkimlik kazanarak
faaliyete geçmiştir. Programını açıklama üzere propaganda giri-
şiminde bulunmaktadır. Yerel kurumlardaki durumunun biran önce
belirlenmesinde zorunluk olduğundan bu devreye öncelikle bakıl-
ması,

2- Programı 2220 Sayılı Siyasi Partiler Kanununun

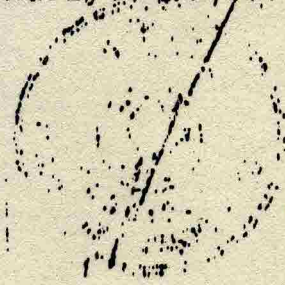
1991 maddesine uyması olan Davalı İntibah Kurulununca
bu kanunun 101 maddesinde (a) bendi gereğince
karar verilmesini,

ona ve talep ederim.

15.2.1980

FİRMA QILINCIROĞLU

Özellikler İşletmecisi

Aslının Aynı Olduğu
Onanır.

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTAV TARİH ARAŞTIRMA VAKFI